

طرح درس روزانه درس سوم عربی سوم انسانی						
عنوان درس	لا مثل و الح	موضوع درس	التدکار (۲) یادآوری	صفحات	۳۵ تا ۲۳	
مدت تدریس	۹۰ دقیقه	نحوه تعامل	گروهی	پایه	سوم انسانی	
مقطع	متوسطه ۲	نام دبیر	رحمن بخش سپاهی	نام مدرسه	علی اکبر دهک	
مشخصات کلی و عمومی دانش آموزان						
جنس	پسر	سن				
خصوصیات جسمی	سالم	خصوصیات ذهنی				
وضعیت مادی و اقتصادی	متوسط	وضعیت اجتماعی و فرهنگی				
ویژگی های اخلاقی	خوب	انتظارات				
هدف های کلی درس			مراحل حیطه شناختی			
دانش آموز در پایان این درس باید بتواند:						
فعل معتل را تعریف کند		دانش	درک	کاربرد	تجزیه	ترکیب
انواع معتل را نام ببرد		*	*			
برای انواع معتل مثال بزند		*	*			
تفاوت فعل معتل را با صحیح بیان کند		*	*			
حرف عله را نام ببرد		*	*			
روش ها و فنون تدریس	سخنرانی - توضیحی - مشارکت گروهی					
وسایل و مواد کمک آموزشی	وایت برد و ماژیک های رنگارنگ احیانا چارت و نرم افزار های آموزشی					
آمادگی قبل از تدریس	سلام و احوالپرسی ، حضور و غیاب					
ارایه مطالب (تدریس هدف های رفتاری)	فعل معتل مثال					
	<p>فعل باتوجه به ریشه و صیغه اول ماضی اگر در ۳ حرف اصلی و ریشه یکی از حروف عله (وای) باشد فعل معتل نام دارد مانند وعد قال هدی و....</p> <p>و چنانچه هیچکدام از ۳ حرف اصلی حر عله نباشد فعل صحیح نام دارد مانند جلس ذهب کتب و... فعل های معتل باتوجه به اینکه حرف عله حرف چندم باشند نام و اسم خاصی پیدا می کنند</p> <p>۱- اگر اولین حرف از حروف اصلی فعل عله باشد فعل معتل مثال نام دارد مانند وَجَدَ و ...</p> <p>۲- اگر دومین حرف از حروف اصلی فعل عله باشد فعل معتل اجوف نام دارد مانند قال و..</p> <p>۳- اگر سومین حرف از حروف اصلی فعل عله باشد فعل معتل ناقص نام دارد مانند هَدَى و</p> <p>به توضیحات بیشتر در ای زمینه توجه کنید</p> <p>۱- فعل ثلاثی از سه حرف اصلی تشکیل شده است که حروف اصلی هر فعل، در صیغه های مختلف آن ثابت و یکسان است. اما در میان حرف الفبای عربی، سه حرف «الف» و «واو» و «یاء» (وای) در صیغه های مختلف حالت ثابتی ندارند. فعلی را که یکی از سه حرف اصلی اش یکی از این حروف باشد «فعل معتل» می نامند.</p> <p>۲- اگر اولین حرف اصلی فعل عله باشد ، آن را «فعل مثال» می نامند. مانند وَهَبَ ، یَسِرَ ، اگر دومین حرف اصلی فعل عله باشد، آن را فعل اجوف می نامند . مانند قَالَ ، عَلَدَ</p> <p>۳- اگر سومین حرف اصلی فعل عله باشد، آن را فعل ناقص می نامند. مانند دعا ، هدی</p> <p>دانستیم که فعل معتل در صیغه های مختلف با تغییراتی (اعلال) همراه است . این تغییرات دارای قاعده های مخصوص است. حرف عله را می توان به یک عضو بیمار تشبیه کرد که وقتی در فعلی</p>					

قرار گرفت باید به نحوی معالجه شود!

برای ایجاد سهولت در صرف فعل معتل از یکی از روش های زیر استفاده می شود:

«ساکن نمودن حرف عله» اعلال به اسکان

«تبدیل حرف عله به حرفی مناسب» اعلال به قلب

«حذف حرف عله» اعلال به حذف

۴- اکنون به صرف «فعل مثال» وَجَدَ با حروف اصلی (و ج د) توجه کنید.

ماضی

۶ صیغه غایب

۱- وَجَدَ ۴- وجدت

۲- وجدا ۵- وجدتا

۳- وجدوا ۶- وجدن

۶ صیغه مخاطب

۷- وجدتَ ۱۰- وجدت

۸- وجدتما ۱۱- وجدتما

۹- وجدتم ۱۲- وجدتن

۲ صیغه متکلم ۳- وجدتُ ۴- وجدنا

نتیجه ۱: فعل معتل مثال در زمان ماضی مانند فعل صحیح صرف می شود.

مضارع

۶ صیغه غایب

۱- یجدُ ۴- تجد

۲- یجدان ۵- تجدان

۳- یجدون ۶- یجدن

۶ صیغه مخاطب

۷- تجدُ ۱۰- تجدین

۸- تجدان ۱۱- تجدان

۹- تجدون ۱۲- تجدن

۲ صیغه متکلم ۳- اجد ۴- نجد

نتیجه ۲: فعل معتل در زمان مضارع در تمام صیغه ها حرف عله اش حذف می شود.

نتیجه ۳: فعل معتل در حالت امری مخاطب حرف عله اش در تمام صیغه ها حذف می شود.

	<p>به فعل «وَجَدَ» در باب افعال توجه کنید :</p> <p>أَفْعَلٌ – يُفْعِلُ – اِفْعَالٌ</p> <p>أَوْجَدَ – يُوجِدُ – اِوْجَادٌ (اِجْجَادٌ)</p> <p>باید دانست که در مصدر باب افعال از فعل مثال « واو » به « یاء » تبدیل می شود.</p>
<p>خلاصه و نتیجه گیری</p>	<p>فعل با توجه به ریشه و صیغه اول ماضی اگر در ۳ حرف اصلی و ریشه یکی از حروف عله (وای) باشد فعل معتل نام دارد مانند وعد قال هدی و....</p>
<p>ارزشیابی</p>	<p>جلسه بعد برای هر مورد که درس داده شده سه مثال خارج از کتاب بنویسید</p>
<p>تعیین تکلیف (اختتامیه تدریس)</p>	<p>تمرینات درس را حل کنید</p>